

Néhány szép erdészeti vonatkozású érem

A közelmúltban az Erdészettörténeti Közlemények VIII. füzeteként megjelent Nyírádi Lajos és dr. Rácz Józsefné munkája, az „Erdészeti vonatkozású magyar érme és plakettek”. A könyvecske az első és így úttörő munkát vállaló összegzése a magyar erdészet numizmatikai emlékeinek. Az erdészet különböző területén dolgozók bizonyára nagy örömmel fogadták. Felfedezve benne saját érmeiket, jelvényeket és keresgetve a könyvből hiányzókat. De ezt teszik az érmekevelők is, akik számára a katalógus egy szakma szépen rendezett, teljességre törekvő gyűjteménye.

A könyvecskét forgatva, szeretném azt néhány általam ismert adattal kiegészíteni.

1. Vadászati és zoológiai kiállítás díjéreme

Ennek az érdekes éremnek csak az ábráját ismerem, magát az érmet nem.

Előlap: Középen Diana, hátán nyílveszőkkel tömött tegez van. Mögötte jobbra erdőrészet látszik. Felülről kiterjesztett szárnyú madár keretezi az éremképet. Szárnyai a köriratgyűrűre simulnak. Felirata: VADÁSZATI ÉS ZOOLOGIAI KIÁLLÍTÁS.

Hátlap: Középen a koronás magyar nagycímer. Olajágból koszorú keretezi, amely felül nyitott és alul szalag fogja össze. Felirata felül ívesen: AZ ÉRDEMI JELÉÜL.

Mást nem is tudok az éremről. Sem anyagát, sem méretét, sem készítőjét nem ismerem. Sőt, még azt sem lehet az érem alapján megállapítani, hogy mikor és hol volt az a kiállítás, amelyen díjazásra használták.

Az érem ábráját egy régi nyomdai betű- és dőszítőminta-gyűjteményben találtam, amelyben éremről készített kliésket is kénáltak a különböző nyomdáknak. A könyv 1907-ben készült, tehát az érem 1907 előtti kiállításra készülhetett. Mivel sokszorosításra szánták az éremképet, feltehetőleg érdeklődésre is számítottak, tehát aligha néhány példányos éremről készült a nyomólemezinta. Ugyanis a különböző cégek kiállítási és egyéb díjérmekkel szívesen díszítették levélpapírjukat, számlájukat, hiszen az elért díjak

kiváló reklámot jelentettek. Tehát az a tény, hogy az éremkép bekerült a mintakönyvbe, elegendő bizonyítéknak látszik arra, hogy a századforduló körüli években ismerték az érmet és az éremkép megrendelésére számítottak.

A hátoldalon ábrázolt magyar nagycímer pedig egyértelművé teszi, hogy a kiállítás, amelynek alkalmából kibocsátották és adományozták, csak Magyarországon lehetett.

A századforduló körüli évtizedek alatt az akkori állami pénzverdében Körömbányán vert érmekről állnak rendelkezésre adatok, de sajnos ezek egyikével sem azonosítható a rajzon megismert érem. A leírások áttekintésekor viszont találtam közöttük egy másik érempárt, amelyet 1883-ban készítették és a Nyírádi-Rácz-féle katalógusban nem szerepel.

2. Budapesti agancskiállítás érme

Ez az érem is díjérem lehetett. A körömbányai jegyzék megőrítte a kibocsátás évszámát is, 1883. Az érem szövegében ugyanis az évszám nem szerepel. Nem lehetetlen, hogy többször is kiadhatták, vagy legalábbis a szándékot látszik az évszám elhagyása kifejezni.

Az éremkép szembenéző őzbakfej. Felirata valószínűleg: BUDAPESTI AGANCSKIÁLLÍTÁS. A verde jelzése K.B. is megtalálható rajta. Ø = 58 mm, bronz és Gerl Károly, a körömbányai pénzverde vésnöke készítette.

3. Nemzeti Vadászati Védegyelet agancskiállítása Budapesten, érem

Hasonló az előzőhöz, de míg azt őzagancs díjazására, az utóbbit szarvasagancs díjazására szánhatták, mivel ezen egy szembenéző szarvasfej található. Valószínű szövege: NEMZETI VADÁSZATI VÉDEGYELET AGANCSKIÁLLÍTÁSA BUDAPESTEN. Évszám ezen az érmen sincsen, de a körömbányai adatok szerint ezt is 1883-ban készítették és ugyanaz a Gerl Károly véste. Mérete viszont eltérő, Ø = 68 mm. (2)

A szűkszavú leírásokból több alig hámozható ki, talán még nem reménytelen felkutatni ezeket a régi érmeiket, hogy ne csak néhány mondatos leírásukból legyenek ismertek.

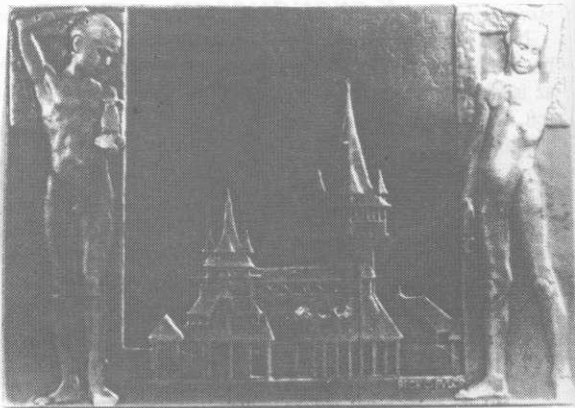
A Nyírségi Erdészeti Rt. Debreceni Erdészete, Diószegi Sámuel Erdei Művelődés Háza Környezet- és Természetvédelmi Oktatóközpontja is a szervezők között volt

a **XXV. KÖRNYEZETVÉDELMI VILÁGNAP** alkalmából tartandó ünnepi rendezvényének.

Az MTA Debreceni Akadémiai Bizottság Székházában tartott program mellett látható volt „A természet legszebb pillanatai” fotókiállítás.

*

Ugyancsak az Erdei Művelődési Házban volt a fenti rendezvényt megelőzően SZÉL ÁGNES fotóművész kiállítása „Szőlőhegyek építésze Baranyában” címmel.

Az erdészeti érmeek katalógusa bemutat néhány kiállítási díjérmét. Milleniumi Kiállítás, 1896; Párizsi Világkiállítás, 1900; a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének plakettje, Pozsony, 1902 véséssel, valamint a Pécsi Országos Kiállítás érme 1907-ből. Ezeket az érmekeket az adományozott erdészeti tevékenysége köti össze, de egyik sem erdészeti érme. Viszont az 1907. évi Pécsi Országos Kiállítás másik kítettető plakettje már minden további nélkül besorolható az erdészeti érmeek közé, mivel felirata is tartalmazza az *erdőgazdasági kiállítás* megnevezést.

4. Pécsi Országos Kiállítás Iparegyesületi érme

Előlap: A téglalap alakú plaketten közepén a pécsi kiállítás soktornyos fa díszkapuja látható, amelyet balról és jobbról egy-egy iparművészetet allegorikusan ábrázoló fiú-akt fog közre.

A felirat lelehetfinom mélyített betűkkel három sorban: A PÉCSI 1907. ÉVI MEZŐ ÉS (ERDŐGAZDASÁGI IPARI ÉS) MŰVÉSZETI ORSZ. KIÁLLÍTÁS. Alul jobbra a művész neve domborodik ki: BECK Ö. FÜLÖP. *Hátlap:* Középen Zsolnay Miklós balra néző mellképe látható. A két oldalsó mezőben felül ZSOLNAY – MIKLÓS felirat olvasható és alul kerámia tárgyakkal utalnak a Zsolnai-gyár tevékenységére. A plakett mérete: 85x59 mm. Készült ezüstből és bronzból. Ezüstből 6 db, más forrás szerint 20 db, bronzból pedig 60 db. (3)

Úgy vélem, hogy a vázlatosan ismertetett adatokkal néhány régi erdészeti vonatkozású éremre sikerült felhívni a

figyelmet. Meggyőződésem, hogy még jó néhány hasonló található.

Rayman János

Jegyzet – irodalom

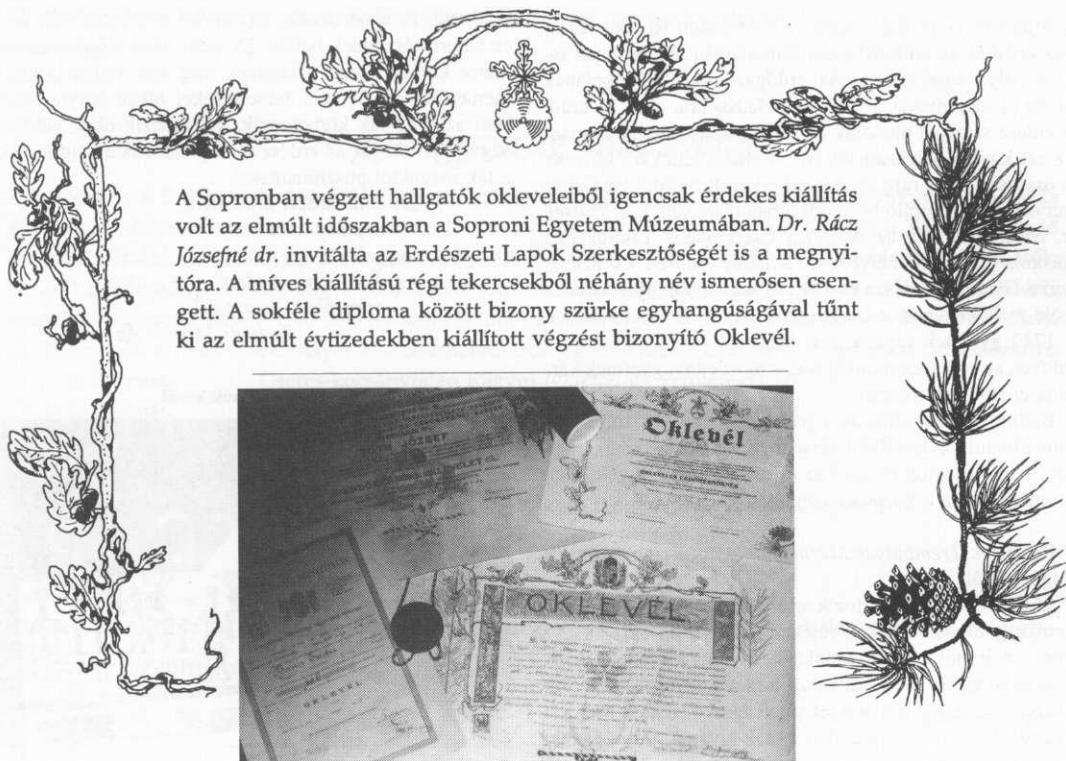
1. Első Magyar Betűöntőde Részvény-Társaság és Réz-léniagyár mintakönyve. Bp. 1907. A nyomdák ellátására szánt számos betű- és díszítőminta mellett 8 oldalnyi kiállítási érem kliséjét is kínálják, a fontosabbakat több méretben is. A vadászati és zoológiai kiállítás érdemérmének elő- és hátlapját külön-külön bemutatja. Sőt ebből az éremből is készíttettek olyan kliséket, ahol a két éremoldalt egymáshoz egymásra tolván ábrázolták úgy, hogy az előlap takarja a hátlap egy részét. Ez a kettős éremképző klisé valamivel olcsóbb volt, mint a két oldal külön.

2. *Huszár Lajos:* Körmöcbányán 1868-1912. években vert emlékérmek jegyzéke. Numizmatikai Közlöny, 48-49. (1949-1950) 50.

Szigeti József: Körmöcbányán vert magyar emlékérmek adatai. Numizmatikai Közlöny, 50-51. (1951-1952) 65.

Huszár Lajos: Körmöcbányán 1872-1899. években vert emlékérmek mesterei. Numizmatikai Közlöny, 56-57. (1957-1958) 61.

3. *Rayman János:* A pécsi kiállítások és vásárok érmészeti emlékei I. rész 1888-1907. Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 39. (1994) 177-178.

A Sopronban végzett hallgatók okleveleiből igencsak érdekes kiállítás volt az elmúlt időszakban a Soproni Egyetem Múzeumában. *Dr. Rác Józsefné dr.* invitálta az Erdészeti Lapok Szerkesztőségét is a megnyitóra. A míves kiállítású régi tekercekből néhány név ismerősen csengett. A sokféle diploma között bizony szürke egyhangúságával tűnt ki az elmúlt évtizedekben kiállított végzést bizonyító Oklevél.

Apatóczy István

AZ ÉVGYŰRŰK URA

Alig száz fa lehet a kurta rengeteg
 Messze zeng zúgása mégis mint fürgeteg
 Egyszerre harsognak évszázados tölgyek
 Csikordulnak szürke ormos gyertyán törzsek
 Hársak pikkely-csipke szoknyája libben
 A le s fel kavargó orgonáló szélben
 – A primet mi visszük száz gyűrű tövenként
 Csap le nagy ágával gyertyánra tölgy ekként
 – A miénk ötven kör s kétannyian vagyunk
 A gyertyánság mérvadó ha csöndes is szavunk
 Tíz gyűrű egy vonás legyen így szavazás
 Mindenről amiről dönteni együtt kell
 S gyűjtik a gyűrűk számát serényen
 Hamar a végére érnek egészen tölgyek
 Gyertyánok hársak s lent a cserjék
 Hogy szavuk méro legyen maguk' mint nevezzék
 Erdőt szavaznak a fák, csalitost a cserjék
 Magasba kiáltva hogy a nagyok értsék

Végre a buja kép nevezetett néven
 Nem kiritkult liget a falatnyi éden.

Alaposan meglepte a Kisalföldi Erdészeti Rt. szervezőit „Az erdő és az ember” videofilm alapján meghirdetett iskolai pályázatok száma. Az erdőgazdaság 147 iskolának küldte el meghívóját azokra az előadásokra, ahol az erdő, az erdész szerepét mutatták be saját gazdálkodásuk alapján. Az ezt követő pályázati kiírást 54 iskola tettekl követte, és összesen 1749 rajz, és frászmű érkezett be Molnár Gábor szervezőhöz. A bíráló b+izottságban részt vettek: Kovátsné dr. Németh Mária, az Apátcazi Csere János Tanítóképző Főiskola főigazgatóhelyettese, Janszky Andrea és Kocsis Rozi a Gyermek Ház és a Kisalföld napilap gyerekeknek szóló mellékletének, a Lurkóságok szerkesztő munkatársai.

1749 gyermek foglalkozott hosszabb-rövidebb ideig az erdővel, az erdészek munkájával, s most ennyi gyermek várja az eredményhirdetést.

Bárhogyan alakuljon is a pályázatok további sorsa, valami elindult a kisalföldi térségben, ami az iskolák több mint felét érintette, és ahol az erdő és az erdész volt, van, s reméljük lesz a központi gondolat.

Részletek Trembulyák Márta 8. osztályos tanuló (Püski) dolgozatából:

„Az erdőhöz hozzátartozik az erdész is, aki a fák gazdája. Ápolja, gondozza a fákat, réteket. Ő segít, ha baj van. Az erdész, hogy jól végezze munkáját, és hogy kitűnően ismerje az erdei utakat, térképet készít minden egyes részről. Sok gondja van, míg a fiatalon telepített facsemetékéből öreg erdő lesz. Az elég idős fákat lehet csak kivágni, fűrésztelepre

Az Országos Erdészeti Egyesület is részt vett azon a rendezvényen melyet a Fővárosi Állat és Növénykertben rendeztek a Madártani Egyesület aktív szervezésében.

Kovács Ildikó kalauzolt végig az egyes színhelyeken, ahol az érdeklődőknek úrlapokat kellett kitölteni, az egyes állomásokon látható kiállítások alapján. Családi vetélkedőről lévén szó, szép számmal láthattunk érdeklődőket az asztalok előtt.

Dr. Ország Mihály lenyűgöző előadást tartott madárhang felvételeiből. Csak sajnálhatják azok, akik a gyönyörű napsütésben érhető módon inkább a szabadban sétáltak. Mint ahogy a tudósító is csak szívfacsaró sajnálattal állodgált néhány percet az Emberszabású Majmok Háza előtt, figyelve a gorillacsálád ketrebe zárt életét. A hím majom szeméből áradó embertekintetű szomorúság láttán különös gondolatok támadnak a szemlélődőben. Az üvegfal mögött jövő megvetés szégyenérzetet keltett, melyet csak fokozott az apaállat dühödöt ökolvérese a vastag üveglapon.

A természetszeretetre való nevelés szándéka a természetellenességgel találkozott az életterüktől megfosztott állatok láttán. Az emberek látszólag jól érezték magukat.

szállítani, és majd tovább különböző gyárakba, ahol papírt és bútort készítenek belőle. De nem lehet minden fát egyszerre kivágni, mert valaminek meg kell védeni a kis facsemetékét is. Ezért a facsemetékét olyan helyre ültetik, ahol az öreg fák körbeveszik, védelmezik őket, például a nagy vihartól. Ha az erdész nem gondozná az erdőt, akkor a fák maguktól pusztulnának.”

„A lomb között aranykard,
 napfény zuhan át,
 megsebzett egy fatörzset,
 s halkan sírni kezdett
 aranyfényű gyantát.”

Radnóti Miklós: Az erdő

Egy rajz a sok közül

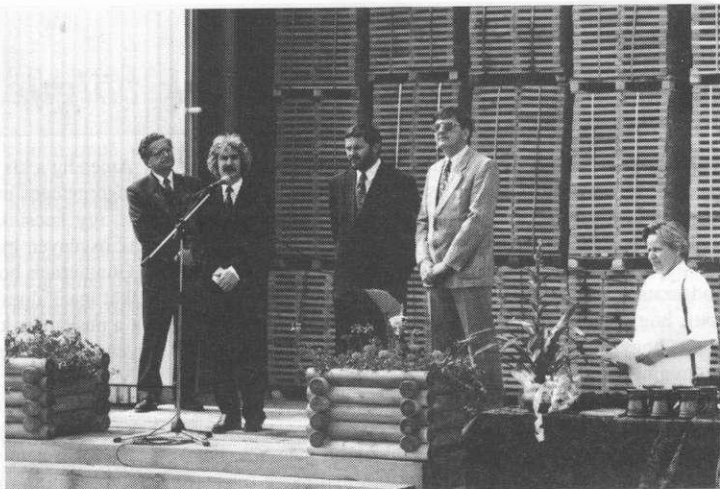

A NYÍRERDŐ RT NYÍRBÁTORI FAFELDOLGOZÓ ÜZEMÉBEN

május elseje hagyományaihoz híven avatták fel az új szárítóberendezést és kazánt. A majális és egyben az új szárítóberendezés megnyitóját *Baja Ferenc* környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter mondta. A dolgozókat *Petróczi Ferenc*, Nyírbátor polgármestere köszöntötte.

A 150 m³ fűrészarút befogadni képes két szárítókamrába éljenző taps keretében emelték be az utolsó raklap parkettfrizt, majd pedig a miniszter úr (némi segítséggel) bezárta a NARDI típusú kamrát. A szárítási műveletet ettől kezdve számítógép vezérli. A hazai előírásoktól szigorúbb környezetvédelmi szempontoknak megfelelő EURO-2 szabvány előírásait teljesíti a kamra, amely meglegevegő-befűvások, olasz gyártócég által forgalmazott.

Korszerű, az európai műszaki színvonalnak megfelelő, a szárítástechni-

A megnyitó (Fotó: Nyírerdő)

kában csúcstechnológiának számító ez a beruházás.

De nemcsak a technológia színvonalában irányadó a létesítmény, ez a

műszaki fejlesztés és támogatási struktúra már hasonlít az Európai Unióban szokásos regionális fejlesztési elvekhez.

Tanösvény nyílt a Tanulmányi Erdőgazdaság Rt. Sopron-környéki Erdészet területén. 1997. június 7-én *Ormos Balázs* vezérigazgató, a TAEG Rt. részéről, *Andrássy Péter* tanár, a Soproni Városszépítő Egyesület Elnöksége részéről ünnepélyesen átadta a város polgárainak és az erdőt látogató turistáknak a Gyöngyvirág tanösvényt.

A gyöngyvirág tanösvény

A tanösvény a Szárhalmi parkerdőre jellemző, nagy tömegben nyíló illatos májusi gyöngyvirágról kapta a nevét. A kényelmes turistautakon vezető tanösvény mintegy 3,5 km hosszú. Körútja a Tómalom-fürdő bejáratától indul. A teljes útvonal megismerése 1-1,5 órát igényel. Természetesen rövidebb túrák is tehetők, pl. az 1-5. állomások közötti alig 1 kilométeres szakasz kínál sok-sok szépséget és a Kecskehegyi kilátóról csodálatos körpanorámát. A tanösvény kiindulópontjánál elhelyezett táblán a látogatót térkép tájékoztatja az útvonalról, az állomások helyéről, a Szárhalmi-erdő éghajlatáról, vízrajzáról, domborzati adottságairól.

1. állomás: Cseres-kocsánytalan tölgyes (*Quercetum Petraeae-cerris*)
2. állomás: Mészkedvelő tölgyes (*Euphorbia-Quercetum*)
3. állomás: Lejtősztyepp (*Cleistogeni-Festucetum-Rupicolae*)
4. állomás: Kecske-hegyi kilátó
5. állomás: Gyertyános-kocsánytalan tölgyes (*Quercetumi-Petraeae Carpinetum*)
6. Állomás: Feketefenyves erdősítés és természetes felújítás
7. állomás: Kőkörcsines sztyeppré
8. állomás: Kétéltűek és hullók védelme

A 8 bemutató tábla és a tanösvényt bemutató kiadvány nyújt segítséget a Szárhalmi-parkerdő megismeréséhez.

Szabó Miklós
TAEG Rt. Közjóléti vezető

DR. CZERNY KÁROLY

A zergék völgye

Ha magyar vadász zarándokútra indul, akkor minden bizonnyal Maderspach Erdélyt vagy Kittenberger Afrikáját keresi fel – az én álomom viszont egy alpesi zergevadászat volt, valahol Ausztria magas hegyei között.

Álmom megvalósításában a háromszoros zergevadász és vadászszervező barátom T. volt segítségemre, aki felajánlotta, hogy megszervez egy ilyen vadászatot, de figyelmeztetett, hogy jó pár kilót le kellene fogynom, és hegymászóruháingeket is kellene vennem, ha élve akarok megúszni egy ilyen kalandot.

Ahol a zergék járnak, ott te nem élsz meg – mondta a tapasztalt zergevadászok jogán, és biztatásul még hozzátette, hogy az ottani régebbi vadórt még a mai napig sem találták meg, úgy eltűnt a járhatatlan sziklák és szurdokok mélyén.

Ilyen előzmények után kissé szorongva hajtottunk az osztrák autópályán vendéglátónk böcksteini vadászterületre felé, miközben számot vetettem múlttal és jellel, és egyre reménytelenebbnek tűnt a jövőm. November közepe volt, a felénk közeledő hegyeket már helepte a hó, és ahogy elértük Salzburg tartományt, az utak is egyre havasabbak és síkosabbak lettek.

Az úticélunk, Böckstein a badgasteini völgy legvégén fekszik, ahonnan az út már sehová sem vezet, és a hegyek is olyan magasak, hogy a telente alacsonyan osonó nap alig tudja bevilágítani a mélyen megbúvó völgyet.

Megérkezvén a böcksteini Czernin-Kinsky vadászokastélyba, igen barátságos fogadtatásban volt részünk. A minden kényelemmel felszerelt vendégszobáink egyenesen a legmagasabb hegyre néztek, mintegy szoktatva szemünket és lelkünket a másnap kezdődő, embert próbáló hegyi túrához.

A kastélyban ezernél is több tróféát, főként zergekampórt csodálhattunk meg, külön sorokba rendezve a fiatalabb vagy idősebb, a gyengébb vagy erősebb bak-, illetve sutakampókat, melyek közül többet is az egykor itt vendégeskedő Ferenc József császár ejtett el.

Másnap hajnalban korán keltünk.

Günther Ebner vadór – a vezetőnk – pontosan érkezett, és lelkesen magyarázta, hogy a legjobb időszakot fogtuk ki, mert ilyenkor, Erzsébet-nap tájkán van a zergék násza, így többet mozognak, sőt bizonyos völgyekben össze is gyülekeznek, mint nálunk a bögő bikák vagy a barcogó dámok.

Megtudhattuk azt is, hogy a zergék okos állatok, ezért eszükbe sincs ilyenkor a magas hegyek hórengetegében bukácsolni, inkább lejjebb jönnek úgy ezer-czerötszáz méterig, így könnyebben is tudunk rájuk vadászni, mint nyáron.

Ennyi jó hír hallatán előbb próbálóvást kellett tennem mintegy száz méterrel egy erdei céltáblára. Két óránál négy centit löttem fölé, amit kísérőnk elfogadhatónak ítél, így már indulhattunk is a hőn áhított zergék birodalma felé.

Ameddig a kis Suzuki terepjáró bírta, addig felhajtottunk a kőgörgeteges erdei úton, de ennek hamarosan vége szakadt, így kocsinkat hátrahagyva elindultunk a zergevadászok ösvényén gyalogosan, egyre csak feljebb.

Günthernek hosszú, erős botja volt, a „bergstock”, ami nélkül igazi alpesi vadász ki sem mozdul a házából. Én pedig a puskámba kapaszkodtam, reménykedve a természetes egyensúlyérzékemben.

Már vagy ezer méter körül járhattunk, mikor megláttuk az első zergét a mellettünk magasodó hegyoldalban. Fialat bak nyolcszáz méterre – adta meg Günther az értékelést, és később is a nem és a kor mellett a távolság volt a legfontosabb alapinformációnk, melyet speciális távcsővével, a „Spektív”-vel elég jól meg tudott határozni.

Ezerötszáz méter felett az eddig szűk völgy kiszélesedett, és számtalan kis fiókvölgyre oszlott szét, melyet a gleccsek vagy a lezúduló vizek vájtak ki az évtizedek vagy évszázadok alatt.

Ez a zergék völgye – mondta áhitattal Günther, és ebben a katalanban fogjuk megvárni, amíg a zergék lejjebb jönnek a hennünket körülvevő hegyekről.

A völgyünk közepén egy viharverte öreg fenyőfa állt, melynek ritkás ágai közé egy magaslest építettek. A fenyőrudakból összeállított lesre egy hosszú és ingatag létra vezetett, de felértünk, és kényelmesen elhelyezkedtünk, mintha egy színházi páholyba értünk volna, ahol mindjárt kezdődik az előadás.

Kikapoltuk a fegyvereket és a távcsöveket, de az első érzésem inkább a meghatottságé volt, hiszen itt lehetek, ebben a természet alkotta hatalmas katedrálisban, ahol az áhitat és a szabadság érzése együtt keríti hatalmába az embert.

Sokáig gyönyörködtem a tájban, de egy óra elmúltával már kicsit fájni kezdtünk. A szél hol erre, hol arra fúj, a hópelyhek is szállingózni kezdtek, és időnként felhő- és ködfoszlányok úsztak be a völgybe, eltakarva az éppen megfigyelt vadat, sok-sok kis jelenetre osztva fel a mai előadást.

Szerencsére, ahogyan a felhő-köd vagy köd-felhő foltok feloszlottak, egyre több zerge tűnt fel a sziklahasadékok és a kőgörgetek között kisebb csoportokban, vagy csak úgy magányosan.

Egy sziklapárkány szélén óvatoskodó bakot vettünk észre, de hirtelen eltűnt egy vetélytársa, majd pár dőfköddő mozdulattal elűzte azt, és maga is eltűnt – ki tudja, hogy hová és merre?

Vagy nyolcszáz méterre egy másik kis csoport csipegette az alpesi bokrok hajtásait, lejjebb pedig – úgy ötszáz méterre – megláttunk egy magányosan legelésző zergét. Öreg, meddő suta szép kampóval – mondta Günther –, de nem bak.

Egyre jobban élveztük az előadást. Itt-ott feltűnt egy újabb zerge, majd kísértelt a színpadról, vagy csak megbújt

a díszletek mögött, és úgy éreztem, hogy ha nem is lövök semmit, akkor is egy nagyszerű vadászaton vehetek részt.

A meddő sutánk közben lejjebb jött, és tőlünk úgy négy-száz méterre megállt. Szép a kampója – mondta újra Günther –, de nem bak.

Nem baj – mondtam, hiszen egy erős sutakampó van olyan szép, mint egy közepes baké, én pedig most már csakis ebben a völgyben szeretnék zergét lőni, és nem mást.

Hát akkor készüljek – mondta kísérőm, mert már csak 350 méter a távolság, lejjebb meg már nem fog jönni. Nyugodtan lőjek, várjam meg, amíg szépen keresztbe áll, és egy centiméterrel a gerince alá célozzak.

Én becéloztam a zergét, azután egy-két percig nyugtatgattam magam, és amikor már nem remeggett annyira a kezem, akkor lőttem.

A zerge egy vízmósás szélén állt, a lövésemre megrogyott, és lebottladozott az árok aljára. „Repetieren! Repetieren!” – „ismételni” – mondta Günther. Mikor újra lőttem, a zerge felhúzódott a vízmósás túlsó oldalára, de onnan már nem ment tovább sehová sem.

A lövésem hangjára megtelt a völgy zergékkel. Mint a kis hangyák, úgy szaladgáltak ide-oda, mert az erős visszhang miatt nem érhették, hogy merről is fenyeget a veszedelem.

Még percekig ültünk a lesen, kiértékeljük a zergék mozgását, a lövésem pontosságát és a szerencsémét is. Piszok

mázlista vagy – mondta T., neked még a zerge is lejött a hegytetőről, és ráadásul mennyi zerge!

Ezután Günther Ebner revierjägernek gratuláltunk, és megköszöntük a hely kiválasztását, hiszen amellett, hogy lehettem zergét, meg is figyelhattük életük egy-egy érdekes epizódját.

Ahhoz, hogy az elejtett zergét birtokba is vehessük, még át kellett keltnünk a pisztrángos hegyi patak majd öt méter magas gátján, és fel kellett másznunk a kőgörgögetes hegyoldalra is.

Szép kis terítéket készítettünk, Günther a helyi vadászszokások szerint a vad feje alá tette a hátizsákját, így az már nem csúszhatott le a meredek hegyoldalon.

Az avatásomhoz a zsákmányomat egy közeli fenyőfa tövéhez fektettük, hogy nehegy együtt guruljunk le a völgybe, majd miután átöleltem szegényt, következett a három botütés a „bergstock”-kal.

Nem tudom, hogy ez is a helyi vadászszokások része-e, de az avató ütések nem oda lejjebb, hanem a hátam közepére kaptam, így azután a zergék nemzetsége is elégtelt nyerhetett egy társuk haláláért.

Este még egy baráti vadászvacsorát is tartottunk a helyi étteremben, majd másnap délelőtt hazafelé vettük az irányt, mert már nagyon hiányoztak az otthoniak. A zergém nyakrésszel kitömve ma is ott díszlik a dolgozószobám falán, és ha ránézek, naponta eszembe jut a bücksteini vadászcastély, a zergék völgye, és a két segítőkész, igazi vadásztárs is.

Pápa '97 Szent György-napi Agrárexpo

Mezőgazdasági kiállítást és vásárt rendezett az idén is, immár másodszer – hagyományteremtő szándékkal – a Veszprém megyei Agrárkamara és Pápa városa. A patinás közép-dunántúli diákvárosban a Várkertben, fedett térben 600 négyzetméteren, az uszoda környékén pedig 1000 négyzetméteren mutatkozott be a mezőgazdasági és élelmiszeripari termelők, mezőgazdasági gépgyártók és forgalmazók, valamint az agrár-kemikáliákat előállítók, kereskedők. A kiállítás lehetőségét nyújt termékbemutatók, költségek rendezésére és a kiállított termékek – a vásár kiállításjellegét nem zavaró – árusítására.

A térség erdőgazdálkodói közül a BEFAG Rt. és a VERGA Rt. állította ki termékeit ízlésesen kivitelezett pavilonjaiban.

Közép-Európa legmagasabb fájának vélik a szlovéniai Prohorjen álló, kivételes méreteket felmutató lucfenyőt.

Magasságát műszeres méréssel 1995-ben 61,7 m-ben állapították meg. Kora próbafúrással és a környező tuskók tanúsága szerint mintegy 250 évesnek bizonyult. Mellmagassági átmérője meglepően kicsiny, mindössze 108 cm, de egész megjelenése is rendkívülien karcsú, hosszú, hengeres keskeny koronájú. Szokatlan méreteit a kivételesen kedvező termőhelyi viszonyokkal magyarázzák, állandóan jó vízellátottságú, vályogtalajú lejtővápában áll, szélvédett helyen. Mindez állítólág jobban kedvez a magassági, mint a vastagsági növekedésnek. Térfigatát 15 tömör köbméterre becsülik.

Legmagasabbnak eddig a H. Leibundgut által Bosznia-Hercegovinában 1954-ben mért 65 m-es jegenyefenyőt és 63 m-es lucfenyőt ismertük, de nem valószínű, hogy 40 év után még megvannak.

(ÖFZ 1997.5. Ref.: Jérôme R.)

A BÉCSI BODENKULTUR EGYETEM márciusban tartott aranydiploma átadási ünnepé alkalmával az egyetem díztűjével tüntették ki

FDir. Dipl.-Ing. FRANZ PERLAKI

– Perlaki Ferenc okleveles erdőmérnököt, a herceg Esterházy Pál-féle Kismartoni Erdőgazdaság igazgatóját.

(ÖFZ 1997. 5. 28. old.)